

Хімічні ризики у запитаннях та відповідях

А як же поверхнево-активні речовини (ПАР), ароматизатори та барвники?

Тут питання ще складніше, тому що все це загальні назви згідно фізико-хімічних властивостей та призначення. А самих речовин та їх сумішей що відповідають за ці функції тисячі. І різниця між ними з питань безпеки теж велика. Наприклад, ПАР може бути як безпечною, олеохімічного походження, так і небезпечною за декількома факторами.

Чи можуть вважатись безфосфатні засоби – екологічними?

Твердження виробників «без...» дуже часто пов'язано з так званим «зеленим озокамилуванням» (greenwashing – en.). Часто на етикетках чи у рекламі виробники роблять акцент на одному твердженні про певну характеристику продукту. Завдяки такій рекламі споживач може помилково вважати, що це і є та єдина ознака, яку слід враховувати, обираючи товар цього виду.

Наприклад, «Без фосфатів», «без хлору» на упаковці мийних засобів. Дійсно, всі ці речовини небезпечні для довкілля але, як правило, одними ними рецептура пральних порошків чи очисників не обмежується.

Замінники можуть бути не менш шкідливі і впливати на загальну безпеку продукції. Покупців легко ввести в оману такими деклараціями, впливаючи на їх довіру і вибір, що ця продукція безпечніша або містить безпечніші компоненти, ніж інша конкурентна продукція, в той час як це може бути неправдою.

Продукція з таким маркуванням може містити інші шкідливі речовини що впливатиме на загальну токсичність продукції та її вплив на водні екосистеми і здоров'я людини.

Як убезпечитись від потенційних загроз під час використання мийних засобів?

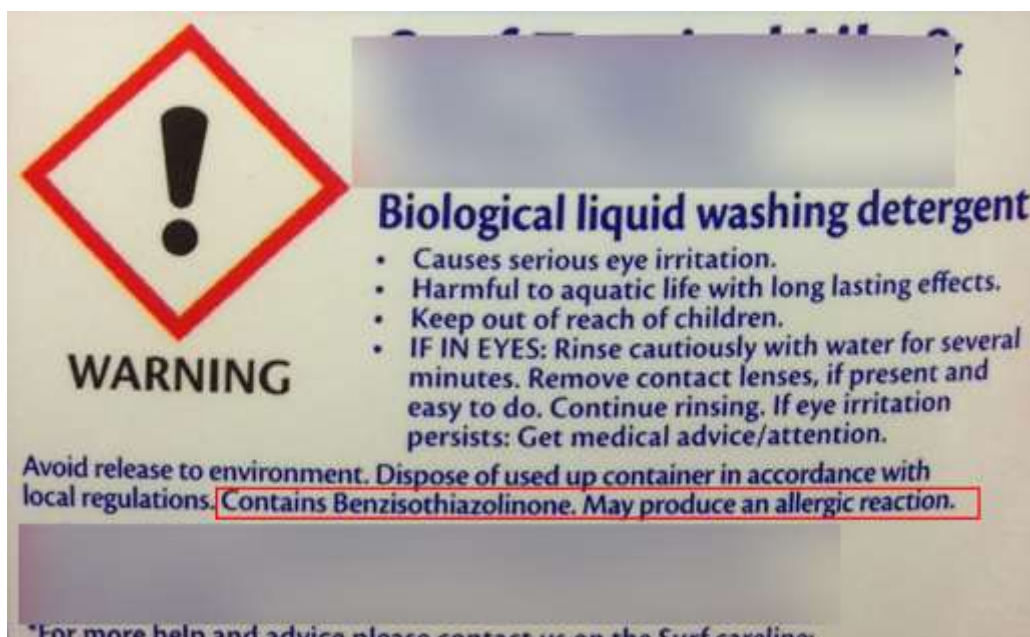
Не будемо рекомендувати читачеві повертатись у позаминуле століття і застосовувати «рецепти бабусі» для прання сечовим каменем та чищення річковим піском, содою, гірчицею чи оцтом.

В будь-якому випадку уважно вивчіть склад, і уникайте застосування засобів із вмістом речовин, що зазначені вище, якщо звісно вони вказані виробником.

Використовуйте засоби, на які добровільно нанесене екологічне маркування (для порівняно безпечних засобів) або також і попереджувальне маркування GHS (або CLP) (для небезпечних засобів).

Попереджувальне маркування GHS (або відповідно до Регламенту ЄС CLP¹) для небезпечної продукції передбачає відповідну піктограму, сигнальне слово (небезпечно або обережно), певний коди та вислови щодо виду небезпечного впливу (H-фрази) та певні коди та вислови щодо попередження небезпечного впливу (P-фрази), а також всі небезпечні хімічні речовини повинні бути чітко зазначені на етикетці.

Слід зауважити, що більшість мийних засобів як правило класифіковані як небезпечні, як ті, що викликають подразнення шкіри або очей, або ж навіть як корозійні, тому наявність попереджувального маркування свідчить про добропорядність постачальника або виробника, в той же час якщо споживачі будуть слідувати заходам та попередженням, які вказані на етикетці, вони в значній мірі уберезуть себе та близьких від різноманітних захворювань, які досить нечасто лікарі пов'язують з хронічним ураженням мийними засобами.

Приклад попереджувального маркування мийних засобів

При застосуванні готових засобів, навіть самих безпечних за складом, слід дотримуватись правил безпеки та дозування, що позначенні на маркуванні чи спожитковій тарі. Уникайте прямого контакту зі шкірою та очами, завжди використовуйте господарські рукавички і захисні креми, бережіть від дітей.

Ретельно обполіскуйте і повністю змивайте засоби для миття або чищення.

Обов'язково провітруйте приміщення протягом не менш ніж 6 годин, якщо в процесі прибирання застосовувалась побутова хімія.

Переходьте на екологічні засоби, що пройшли відповідну сертифікацію та позначені спеціальним екологічним маркуванням.

Світлана Берзіна, президент ВГО «Жива планета», експерт Програми ООН з навколишнього середовища зі сталого споживання та виробництва

Антон Мукомела, завідувачий сектором REACH ДП «Черкаський НДІТЕХІМ»

Світлана Перминова, директор ООВ «Центр екологічної сертифікації та маркування» ВГО «Жива планета»

Джерело: [ECOBUSINESS Group](#)

¹ Регламент Європейського Парламенту та Ради (ЄС) № 1272/2008 від 16 грудня 2008 року про класифікацію, маркування та пакування речовин та сумішей (CLP).